

ВИСНОВОК

на проект Закону про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту України (реєстр. № 14174 від 31.10.2025), внесений Кабінетом Міністрів України, та проект Закону про підвищення безпеки функціонування та інтероперабельність залізничного транспорту України (реєстр. № 14174-1 від 17.11.2025), поданий народним депутатом України Крейденком В. В.

За дорученням Голови Верховної Ради України Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 03.12.2025 (протокол № 250) розглянув законопроект про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту України (реєстр. № 14174 від 31.10.2025), внесений Кабінетом Міністрів України, та законопроект про підвищення безпеки функціонування та інтероперабельність залізничного транспорту України (реєстр. № 14174-1 від 17.11.2025), поданий народним депутатом України Крейденком В. В. відповідно до предметів відання.

Законопроекти № 14174 та № 14174-1 розроблено з метою імплементації актів законодавства Європейського Союзу у сфері залізничного транспорту (в частині забезпечення безпеки руху та інтероперабельності), зокрема визначених Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами - членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) та передбачених у додатку XXXII до глави 7 "Транспорт" розділу V "Економічне і галузеве співробітництво" Угоди про асоціацію.

Законопроекти № 14174 та № 14174-1 встановлюють правові та організаційні засади забезпечення безпеки на залізничному транспорті та правові основи технічного регулювання забезпечення інтероперабельності залізничної системи з метою захисту життя та здоров'я громадян, забезпечення обороноздатності держави, технічної, операційної та регуляторної інтеграції залізничного транспорту України до єдиного європейського залізничного простору, поступового впровадження конкурентного ринку залізничного транспорту та покращення управління в залізничній галузі відповідно до актів права Європейського Союзу.

Також, законопроектами № 14174 та № 14174-1 передбачається внесення відповідних змін до законів України "Про транспорт", "Про залізничний транспорт", "Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності", "Про технічні регламенти та оцінку відповідності", "Про ліцензування видів

господарської діяльності" та Переліку документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затвердженого Законом України "Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності", у тому числі:

частину четверту статті 8 Закону України "Про залізничний транспорт" викласти в такій редакції: "Господарська діяльність залізничного перевізника, господарська діяльність щодо перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом загального користування провадиться на підставі ліцензії, яка видається в порядку, встановленому законодавством";

у частині першій статті 7 Закону України "Про ліцензування видів господарської діяльності" у пункті 24 слово ", залізничним" виключити та доповнити частину пунктами такого змісту: "24¹) діяльність залізничного перевізника — з урахуванням особливостей, визначених Законом України "Про безпеку та інтегрованість залізничного транспорту України"; 24²) перевезення небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом;".

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своїх висновках до законопроектів № 14174 та № 14174-1 підтримало у цілому спрямованість проектів на оновлення законодавства у сфері залізничного транспорту, у тому числі, з огляду на необхідність приведення його у відповідність до міжнародних зобов'язань України, одночасно вважає за доцільне висловити щодо їх змісту низку зауважень та пропозицій. Зокрема, звернуло увагу на некоректність застосування деяких термінів в сфері транспортної безпеки.

Міністерство економіки, довідля та сільського господарства України зазначило, що не має пропозицій до законопроекту № 14174.

Крім того, щодо законопроекту № 14174-1, Мінекономіки звертає увагу, що за інформацією розробника законопроекту реалізація прийнятого закону не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України, оскільки його положення стосуються переважно уточнення термінології, посилення вимог до суб'єктів господарювання та вдосконалення організаційних механізмів, які вже закладені в законопроекті № 14174. Очікується, що підвищення рівня безпеки та операційної ефективності, досягнуте завдяки більш чітким вимогам і відповідальності, призведе до зниження економічних втрат від залізничних аварійних подій.

Разом з тим, реалізація окремих положень після прийняття законопроекту № 14174-1 може мати вплив на показники Державного бюджету України, зокрема, в частині збільшення витрат на фінансування забезпечення функціонування центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері залізничного транспорту.

Державна служба України з надзвичайних ситуацій повідомила, що не має зауважень і пропозицій до законопроекту № 14174. Разом із цим, ДСНС не підтримує законопроект № 14174-1, оскільки він фактично дублює норми законопроекту № 14174, який повною мірою охоплює питання, пов'язані з підвищенням безпеки функціонування та інтегрованості залізничного транспорту.

Міністерство розвитку громад та територій України підтримує законопроект № 14174.

Міністерство внутрішніх справ України, Міністерство охорони здоров'я України повідомили, що пропозицій та зауважень до законопроекту № 14174 не мають.

Міністерство освіти і науки України зазначило, що пропозицій та зауважень до законопроекту № 14174 не має, а до тексту законопроекту № 14174-1 надало зауваження.

Також, Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України та Антимонопольний комітет України повідомили, що не мають пропозицій та зауважень до законопроекту № 14174.

Міністерство фінансів України повідомило, що законопроекти № 14174 та № 14174-1 відповідають законам, що регулюють бюджетні відносини.

Національна поліція України зауважила, що законопроект № 14174 потребує суттєвого доопрацювання.

Державна екологічна інспекція України зазначила, що з метою уникнення випадків приховування інформації про стан довкілля та щодо шкоди, збитків, які завдані навколишньому природному середовищу, а також покращення управління в залізничній галузі відповідно до актів права Європейського Союзу (зокрема, Директиви 2004/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 21 квітня 2004 року про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди), доцільно у законопроекті № 14174 та законопроекті № 14174-1 передбачити положення, відповідно до якого, у випадку встановлення збитків, шкоди завданої навколишньому природному середовищу, забезпечується інформування Державної екологічної інспекції України, з метою встановлення її розмірів, з підстав та в межах, визначених Законом України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності", а також інформування органів Національної поліції України для вжиття заходів реагування.

Врахування вказаного положення забезпечить об'єктивність, відкритість та прозорість у забезпеченні охорони навколишнього природного середовища, забезпечення екологічної безпеки життєдіяльності людини, що є невід'ємною умовою сталого економічного та соціального розвитку України.

За результатами обговорення народними депутатами України та враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення:

1. Рекомендувати Комітету з питань транспорту та інфраструктури внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію прийняти за основу проект Закону про безпеку та інтероперабельність залізничного транспорту України (реєстр. № 14174 від 31.10.2025), поданий Кабінетом Міністрів України, з урахуванням зауважень, висловлених у мотивувальній частині висновку Комітету.

2. Висновок Комітету направити до Комітету з питань транспорту та інфраструктури.

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Бондаренко Олег Володимирович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000450C310027B1D200

Дійсний до: 18.03.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-15/08-2025/282762 від 05.12.2025

2076535

ОЛЕГ БОНДАРЕНКО